

***Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja***

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

Школски есеј

Српски језик

Школски есеј

Празан папир

УПУТСТВА

Пажљиво следите сва упутства. Не okreћите страницу и не пишите школски есеј док то не одобри дежурни наставник. Налепите идентификациону налепницу на све испитне материјале које сте добили у коверти.

Испит траје 120 минута.

У овом делу испита од Вас се очекује да напишете школски есеј.

Можете да се послужите папиром за концепт, а школски есеј уредно препишите на за то предвиђен папир (за уредно писање).

На папир за уредно писање пишите искључиво хемијском оловком.

Пишите јасно и читљиво. Нечитки школски есеј бодоваће се с нула (0) бодова.

Желимо Вам пуно успеха!

Ова испитна књижица има 16 папира, од тога 3 празна.

Српски језик

Школски есеј

Пред Вама је књижевни текст. Пажљиво га прочитајте, а затим и смернице за писање школског есеја. Редослед понуђених смерница не обавезује Вас у обликовању Вашег школског есеја. Можете да се послужите папиром за концепт, а школски есеј уредно препишите на папир за уредно писање. Пазите да Ваш школски есеј буде правописно и граматички тачан. Школски есеј треба имати од 300 до 400 речи.

Хасанагиница

Што се б'јели у гори зеленој?
Ал' је снијег, ал' су лабудови?
Да је снијег, већ би окопнио,
Лабудови већ би полетјели;
Нит' је снијег, нит' су лабудови,
Него шатор аге Хасан-аге,
Он болује од љутијех рана,
Облази га мати и сестрица,
А љубовца од стида не могла.
Кад ли му је ранам' боље било,
Он поручи вјерној љуби својој:
„Не чекај ме у двору б'јелому,
Ни у двору, ни у роду мому.“
Кад кадуна р'јечи разумјела,
Још је јадна у тој мисли стала
Јека стаде коња око двора;
Тад' побјеже Хасанагиница,
Да врат ломи куле низ пенџере;
За њом трче дв'је ћере дјевојке:
„Врати нам се, мила мајко наша!
Није ово бабо Хасан-ага.
Већ даица Пинторовић беже.“
И врати се Хасанагиница,
Тер се вјеша брату око врата:
„Да мој брате, велике срамоте!
Гдје ме шаље од петеро дјеце!“
Беже мучи, ништа не говори,
Већ се маша у џепе свионе,
И вади јој књигу опрошћења,
Да узимље потпуно вјенчање,
Да гре с њиме мајци у натраге.
Кад кадуна књигу проучила,

Српски језик

Школски есеј

Два је сина у чело љубила,
А дв'је ћере у румена лица,
А с малахним у бешици синком
Од'јелит' се никако не могла,
Већ је братац за руке узео
И једва је с' синком раставио,
Тер је меће к себи на коњица,
С њоме греде двору бијелому.
У роду је мало вр'јеме стала,
Мало вр'јеме, ни недјељу дана,
Добра када и од рода добра,
Добру каду просе са свих страна,
А највише Имоски кадија.
Кадуна се брату свому моли:
„Ај, тако те не желила, брацо!
Немој мене дават' ни за кога,
Да не пуца јадно срце моје
Гледајући сиротице своје.“
Али беже ништа не хајаше,
Већ њу даје Имоском кадији.
Још кадуна брату се мољаше,
Да напише листак б'јеле књиге,
Да је шаље Имоском кадији:
„Дјевојка те л'јепо поздрављаше
А у књизи л'јепо те мољаше:
Кад покупиш господу сватове,
И кад пођеш њеном б'јелу двору,
Дуг покривач носи на дјевојку,
Када буде аги мимо двора,
Да не види сиротице своје.“
Кад кадији б'јела књига дође,
Господу је свате покупио,
Свате купи, греде по дјевојку.
Добро свати дошли по дјевојке,
И здраво се повратили с њоме;
А кад били аги мимо двора,
Дв'је је ћерце с пенџера гледаху,
А два сина пред њу изхођаху,
Тере својој мајци говораху:
„Сврати нам се, мила мајко наша!
Да ми теби ужинати дамо.“
Кад то чула Хасанагиница,
Старјешини свата говорила:

Српски језик

Школски есеј

„Богом брате, свата старјешина!
Устави ми коње уза двора,
Да дарујем сиротице моје.“
Уставише коње уза двора.
Своју дјецу л'јепо даровала:
Сваком синку ноже позлаћене,
Свакој ћери чоху до пољане;
А малому у бешици синку,
Њему шаље убошке хаљине.
А то гледа јунак Хасан-ага,
Пак дозивље до два сина своја:
„Ход'те амо, сиротице моје!
Кад се не ће смиловати на вас,
Мајка ваша срца каменог!“
Кад то чула Хасанагиница,
Б'јелим лицем у земљу уд'рила,
Упут се је с душом раставила,
Од жалости гледајућ' сироте!

Народна

Српски језик

Школски есеј

СМЕРНИЦЕ ЗА ПИСАЊЕ

1. Одредите књижевну врсту текста.
2. Наведите главне ликове.
3. Зашто Хасанагина жена нема лично (персонално) име?
4. Објасните зашто је ова балада добила наслов »Хасанагиница«.
5. Зашто Хасан-ага тера своју жену из њихова дома и од деце?
6. Зашто Хасанагиница не обилази свога рањеног мужа?
7. Протумачите стилске карактеристике.
8. Протумачите доминантне мотиве.
9. Протумачите брзу поновну удају Хасанагинице.
10. Протумачите Хасанагине последње речи »мајка ваша срца каменог«!

Српски језик

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Blank lined area for writing.

Српски језик

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Blank lined area for writing.

Српски језик

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Blank lined area for writing.

Папир за уредно писање

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Папир за уредно писање

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Папир за уредно писање

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

SRP IK-1 D-S001

Папир за уредно писање

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Празан папир

Празан папир

